

3/1 - Načrt električnih instalacij in električne opreme

**Sanacija splošne razsvetljave – UKC Maribor –
OB8 PSIHIATRIJA**

TEHNIČNO POROČILO

**Št.načrta:
3-711-2026-8**

REVIZIJA

Rev.	Datum	Izvod, popravki	Pripravil	Pregledal	Odobril

KAZALO

1.	SPLOŠNO	4
2.	SPLOŠNA RAZSVETLJAVA	4
	2.1 OPIS OBSTOJEČE RAZSVETLJAVE	5
	2.2 PREDVIDENA REŠITEV	5
3.	SVETLOBNOTEHNIČNE ZAHTEVE	5
4.	PRIKAZ ENERGETSKIH UČINKOV	6
	4.1 OBSTOJEČA RAZSVETLJAVA	6
	4.2 PREDVIDENA NOVA LED RAZSVETLJAVA.....	7
	4.3 ENERGETSKI UČINEK SANACIJE	7
5.	IZVEDBA IN PREVERJANJE PO IZVEDBI	8

1. SPLOŠNO

Predmetna dokumentacija obravnava sanacijo splošne razsvetljave v objektu 8 UKC Maribor psihiatrija (v nadaljevanju: OB8) in je izdelana v okviru projekta za izvedbo (PZI).

OB8 je del kompleksa UKC Maribor. Objekt je namenjen predvsem izvajanju psihiatrične zdravstvene dejavnosti. Arhitekturno je zasnovan v treh delih, ki so med seboj povezani s povezovalnimi hodniki. V objektu se poleg prostorov za obravnavo pacientov nahajajo tudi pripadajoči terapijski, administrativni in drugi spremljajoči prostori. Objekt ima 11.608,9 m² neto tlorisne površine in obsega 5 etaž, pri čemer je pritličje umeščeno v 2. etažo.

Zaradi namembnosti objekta je treba zagotoviti ustrezne svetlobnotehnične pogoje za varno delo zaposlenih, obravnavo pacientov, gibanje po prostorih ter izvajanje zdravstvenih postopkov.

V PZI dokumentaciji objekta je obravnavano naslednje:

- splošna razsvetljava,

Dokumentacija ne obravnava naslednjih sistemov:

- elektroenergetski razvod 0.4 kV, zaščita pred prenapetostmi
- zasilna razsvetljava
- el. inštalacije za strojne naprave
- el. inštalacije za UPS sistem napajanja
- el. inštalacije za ostalo električno opremo in vtičnice
- sistem javljanje požara
- sistem univerzalnega ožičenja
- komunalne vode
- kabelsko kanalizacijo
- SN kablovod in povezave
- TK kablovod in povezave
- Transformatorsko postajo

Dokumentacija je izdelana ob upoštevanju veljavne zakonodaje, tehničnih smernic in standardov, ki se nanašajo na predmet obdelave, predvsem:

- SIST EN 12464-1 – Svetloba in razsvetljava – Razsvetljava delovnih mest – 1. del: Notranji delovni prostori,
- Tehnična smernica za graditev TSG-1-004:2022 – Energijska učinkovitost stavb,
- Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES-3),
- Tehnična smernica TSG-N-002:2021 – Nizkonapetostne električne inštalacije.

2. SPLOŠNA RAZSVETLJAVA

Predmet obdelave je sanacija splošne razsvetljave v obravnavanem objektu. Namen sanacije je izboljšanje svetlobnih pogojev v posameznih prostorih, zmanjšanje porabe električne energije ter zmanjšanje stroškov vzdrževanja obstoječe razsvetljave.

Pri načrtovanju nove razsvetljave se upoštevajo namembnost posameznih prostorov, zahtevani nivoji osvetljenosti, pogoji uporabe prostorov ter veljavne svetlobnotehnične zahteve po standardu SIST EN 12464-1. Predvidena je uporaba energetsko učinkovitih LED svetilk, ki morajo zagotavljati ustrezne svetlobne pogoje glede na funkcijo in način uporabe posameznega prostora.

Podrobnejši opis obstoječega stanja razsvetljave in predvidene rešitve je podan v nadaljevanju.

2.1 OPIS OBSTOJEČE RAZSVETLJAVE

Obstoječa splošna razsvetljava v objektu je večinoma izvedena s starejšimi fluorescentnimi svetilkami, CFL svetilkami in navadnimi žarnicami. V tehničnih prostorih so nameščene industrijske svetilke, v bolniških sobah pa je del razsvetljave integriran v bolniških kanalih.

Obstoječa razsvetljava je zaradi starosti in zastarele tehnologije energetske manj učinkovita, zahteva več vzdrževanja ter ne zagotavlja več optimalnih pogojev dela.

2.2 PREDVIDENA REŠITEV

V objektu je predvidena zamenjava obstoječe splošne razsvetljave, ki je predmet sanacije, z novo energijsko učinkovito LED razsvetljavo.

Zamenjava svetilk se izvede po principu ena za ena, pri čemer se nove svetilke vgradijo na obstoječa mesta oziroma na obstoječa priključna mesta razsvetljave. Pri izvedbi se uporabijo obstoječe instalacijske trase in tokokrogi razsvetljave, kjer je to tehnično izvedljivo in skladno z zahtevami projekta.

Razporeditev novih svetilk se tako v največji možni meri prilagodi obstoječemu stanju.

Predvidene LED svetilke morajo ustrezati naslednjim zahtevam:

- namembnost posameznega prostora,
- zahtevano osvetljenost po SIST EN 12464-1,
- višino montaže,
- način uporabe prostora,
- stopnjo zaščite IP,
- omejitev bleščanja,
- ustrezen indeks barvnega videza,
- energetska učinkovitost.

Krmiljenje oziroma vklop/izklop splošne razsvetljave se ohrani v obstoječi izvedbi.

Montaža svetilk se izvede skladno z navodili proizvajalca in z uporabo ustreznega pritrdilnega oziroma montažnega pribora.

Zasilna razsvetljava ni predmet predmetne dokumentacije in se z obravnavano sanacijo ne spreminja.

LED svetilke imajo v primerjavi z obstoječimi fluorescentnimi in drugimi starejšimi svetilkami:

- nižjo nazivno moč,
- večji svetlobni izkoristek,
- daljšo življenjsko dobo,
- manjše stroške vzdrževanja,
- boljšo možnost doseganja zahtevane osvetljenosti,
- boljšo kakovost svetlobe,
- manjšo porabo električne energije.

3. SVETLOBNOTEHNIČNE ZAHTEVE

Razsvetljava mora biti načrtovana skladno s standardom SIST EN 12464-1, ki določa zahteve za razsvetljavo delovnih mest v notranjih prostorih.

Predvideni nivoji osvetljenosti se določijo glede na namembnost posameznih prostorov. Okvirne minimalne zahtevane osvetljenosti za posamezne vrste prostorov so prikazane v spodnji tabeli.

Prostor	Minimalna zahtevana osvetljenost (lx)
Čakalnice	200
Hodniki	50-200 (odvisno od dela dneva ter namembnosti)
Pisarne	500
Bolniške sobe	100
Prostori za zdravniške preglede	500
Operacijske dvorane	1000
Laboratoriji in lekarne	500
Kotlovnice	100
Strojnice	200
Shrambe	200
Kopalnice in sanitarije za bolnike	200

4. PRIKAZ ENERGETSKIH UČINKOV

Energetski učinki sanacije splošne razsvetljave so prikazani s primerjavo ocenjene priključne moči obstoječe razsvetljave, ki je predmet zamenjave, in ocenjene priključne moči predvidene nove LED razsvetljave.

4.1 OBSTOJEČA RAZSVETLJAVA

Obstoječa razsvetljava, ki je predmet sanacije, je izvedena z različnimi tipi svetilk. V spodnji tabeli je prikazan popis svetilk, ki se zamenjajo, z navedbo števila svetilk in nazivne moči posamezne svetilke oziroma svetlobnega vira. Skupna ocenjena priključna moč obstoječe razsvetljave je podana kot seštevek vseh svetilk, navedenih v tabeli.

SVETILKA	ŠTEVILO	MOČ (W)
vgradna svetilka 600x275mm 2X18W	375	36
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200-1500mm 1X36W-1x58W	197	58
stenska svetilka tip 5310-600mm -1X18W	377	18
vgradna svetilka 2x36W rasterska	22	72
nadgradna svetilka 1x58W rasterska	100	58
vgradna svetilka 1x58W rasterska	105	58
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 600mm 1x18W	16	18
ladijska svetilka E27	77	60
nadgradna svetilka 2x36W rasterska	40	72
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200-1500mm 2X36W-2x58W	51	116
nadgradna svetilka 1x36W rasterska	17	36
vgradna svetilka 1x36W rasterska	131	36
nadgradna svetilka 2x58W rasterska	68	116
bolniški kanali sijalka 1500mm - 1X58W	90	58
bolniški kanali sijalka 1200mm - 1X36W	84	36
bolniški kanli sijalka TCL 1X18W	216	18
vgradna DWL svetilka -fi 220mm-2X26W	80	52

nočna svetilka E27 fi280mm - 1X60W	234	60
stenska svetilka 1X36W	50	36
vgradna svetilka 2x58W rasterska	31	116
SKUPAJ	2361	

Skupna ocenjena priključna moč obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$P_1 = 107,8 \text{ kW}$$

4.2 PREDVIDENA NOVA LED RAZSVETLJAVA

Obstoječe svetilke, ki so predmet sanacije, se zamenjajo z novimi energetsko učinkovitimi LED svetilkami. Predvidena nova razsvetljava nadomesti samo tisti del obstoječe razsvetljave, ki je zajet v poglavju 4.1.

Skupna ocenjena priključna moč predvidene nove LED razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$P_2 = 53,3 \text{ kW}$$

4.3 ENERGETSKI UČINEK SANACIJE

Energetski učinek sanacije je določen na podlagi primerjave ocenjene priključne moči obstoječe razsvetljave, ki je predmet zamenjave, in ocenjene priključne moči predvidene nove LED razsvetljave.

Zmanjšanje ocenjene priključne moči znaša:

$$\Delta P = P_1 - P_2$$

$$\Delta P = 107,8 \text{ kW} - 53,3 \text{ kW} = 54,5 \text{ kW}$$

Za oceno letne porabe električne energije je upoštevano letno število ur delovanja električne razsvetljave po tehnični smernici TSG-1-004:2022 – Energijska učinkovitost stavb. Za vrsto stavbe bolnišnice sta upoštevani naslednji vrednosti:

$$t_d = 3000 \text{ h/leto}$$

$$t_n = 2000 \text{ h/leto}$$

Skupno letno število ur delovanja razsvetljave znaša:

$$t = t_d + t_n$$

$$t = 3000 \text{ h/leto} + 2000 \text{ h/leto} = 5000 \text{ h/leto}$$

Ocenjena letna poraba obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$W_1 = P_1 \times t$$

$$W_1 = 107,8 \text{ kW} \times 5000 \text{ h} = 539,0 \text{ MWh/leto}$$

Ocenjena letna poraba predvidene nove LED razsvetljave znaša:

$$W_2 = P_2 \times t$$

$$W_2 = 53,3 \text{ kW} \times 5000 \text{ h} = 266,5 \text{ MWh/leto}$$

Ocenjeni letni prihranek električne energije znaša:

$$\Delta W = W_1 - W_2$$

$$\Delta W = 539,0 \text{ MWh/leto} - 266,5 \text{ MWh/leto} = 272,5 \text{ MWh/leto}$$

Relativni prihranek električne energije znaša:

$$\eta = \Delta W / W_1 \times 100 \%$$

$$\eta = 272,5 / 539,0 \times 100 = 51 \%$$

Z zamenjavo obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, z novo LED razsvetljavo se zmanjša ocenjena priključna moč razsvetljave za 54,532 kW, ocenjena letna poraba električne energije pa za 272.660 kWh/leto.

5. IZVEDBA IN PREVERJANJE PO IZVEDBI

Pred pričetkom del mora izvajalec na objektu preveriti dejansko stanje, strukturo stropov in predviden način montaže svetilk. Pred dokončno nabavo svetilk si mora izvajalec elektro instalacijskih del pridobiti pisno potrditev s strani naročnikove pristojne službe. Pred dokončnim naročilom LED svetlobnih virov, ki zamenjujejo obstoječe, je potrebno preveriti ustreznost predstikalne naprave in okovja svetilke s predvidenim LED svetlobnim virom.

Po zaključeni zamenjavi svetilk je izvajalec dolžan preveriti pravilno delovanje celotnega sistema nove razsvetljave ter opraviti meritve osvetljenosti prostorov. V primeru ugotovljenih napak je treba te odpraviti oziroma ustrezno sanirati.

Vsa dela morajo biti izvedena v skladu s projektno dokumentacijo, navodili proizvajalcev opreme, veljavnimi predpisi, standardi ter zahtevami naročnika.